

Előzetési díj:

Negyedévre . . . 1 frt.

Félévre . . . 2 frt.

Egész évre . . . 4 frt.

Egyes szám 20 kr.

Hirdetések felvételnek
a kiadóhivatalban.

HERKULES

TESTGYAKORLATI KÖZLÖNY

SZERKESZTIK

PORZSOLT JENŐ PORZSOLT KÁLMÁN

Megjelen havonkiüt kétszer.

Szerkesztőség

és

kiadóhivatal:

Budapest, VII. kerület,
Erzsébetváros, akácfa
utca 7. sz. 1. em.Kéziratokat vissza nem
küldünk.Bérmentetlen leveleke:
nem fogadunk el.

„Achilles“ Sport-Egylet, az „Aradi Korcsolyázó-Egylet“, a „Balaton-Egylet“, a „Beregszászi Korcsolyázó-Egylet“, a „Budapesti hegyvidéki turista-Egylet“, a „Budapesti Korcsolyázó-Egylet“, a „Budapesti Torna-Egylet“, a „Budapesti Vasparipa-Egylet Előre“, a „Budapesti Sport-Club“, a „Debreczeni Korcsolyázó-Egylet“, a „Debreczeni Torna-Egylet“, az „Egyetemi Athletikai Club“, „Első Magyar Vivő-Egylet“, az „Érsekújvári Vivő- és Torna-Egyesület“, a „Fertői Csónakázó-Társaság“, a „Győri Csónakázó-Egyesület“, a „Kassai Korcsolyázó-Egylet“, a „Kolozsvári Athletikai Club“, a „Kolozsvári Korcsolyázó-Egylet“, a „Főv. Vivő-Club“, a „Körmendi Athletikai Club“, a „Kunszentmártoni Csónakázó-Korcsolyázó-Egylet“, a „Magyar-Óvári Torna- és Vivő-Egylet“, a „Magyar Velociped-Club“, a „Marosv. várhelyi kerékpár-Egylet“, a „Maros-Vásárhelyi Korcsolyázó-Egylet“, a „Lévai Torna- és Vivő-Egylet“, a „Lőcsei Korcsolyázó-Egylet“, a „Maros-Vásárhelyi Torna-Egylet“, a „Nagy-Bányai Korcsolyázó-Egylet“, a „Nagy-Enyedi Korcsolyázó-Egylet“, a „Nagy-Kanizsi Torna-Egylet“, a „Nagy-Kállói Korcsolyázó-Egylet“, a „Nemzeti Hajós-Egylet“, a „Neptun Budapesti Evező-Egylet“, az „Ó-Becsei Kerékpár-Egyesület“, az „Ó-Budai Torna-Egylet“, a „Pannonia Csónak-Egylet“, a „Pécsi Athletikai Club“, a „Pozsonyi Hajós-Egylet“, a „Pozsonyi Torna-Egylet“, a „Privigyei Korcsolyázó-Egylet“, a „Rimaszombati Korcsolyázó-Egylet“, a „Sátoralja-Ujhelyi Korcsolyázó-Egylet“, a „Salgó-Tarjáni Vasparipa-Szövetkezet“, a „Selmezi Akadémiai Athleta-Club“, a „Soproni Korcsolyázó-Egylet“, a „Szabadkai Torna-Egylet“, a „Szarvasi Korcsolyázó-Kör“, a „Szegedi Csónakázó-Egylet“, a „Szegedi Korcsolyázó-Egylet“, a „Szegedi Torna-Egylet“, a „Székely-Udvarhelyi Korcsolyázó-Egylet“, a „Székesfehérvári Korcsolyázó-Egylet“, a „Temesvári Korcsolyázó-Egylet“ és az „Ujvidéki Kerékpár- (Bicycle-) Egyesület“, a „Pápai korcsolya-egylet“, a „Torontál korcsolyázó- és hajós-egylet“, „Magyar-sport-club“.

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter ő nagyméltósága 47,020. s. számú rendeletével ajánlja e lapot Magyarország összes tanintézetének.

TORNA.

Magyarországi tornatanítók egyesülete.

A magyarországi tornatanítók egylete a nemzeti tornacsarnok épületében a napokban tartotta közgyűlését, melyet Hegedűs Sándor nyitott meg, ki sajnálattal bejelentette a közgyűlésnek, hogy különösen az utóbbi időben felszaporodott sokoldalú elfoglaltsága miatt kényszerül lemondani az elnöki tisztről, de továbbra is támogatását ígerte az egyletnek.

Nagy Sándor aradi művezető a közgyűlés nevében, mély sajnálattal vette tudomásul Hegedűs Sándor elhatározását: az egyesület lelépő, szeretett elnöke iránt háláját és köszönetét nyilvánítja; egyszersmind indítványozza, az hogy a közgyűlés Hegedűs Sándor eddigi buzgó, sikeres elnöki működéseért jegyzőkönyvében elismerést és köszönetet mondjon. (Általános helyeslés. Éljenzés.)

Ezután Kereszty István titkár terjesztette elő évi jelentését, különösen kiemelve a választmány buzgó működését, amennyiben a választmány mindenben megfelelt az egylet feladatának, mely az iskolai és egyleti tornázás ügyének előbbre vitelét, a tornatanítók társadalmi tömörítését és érdekeik előmozdítását tűzte ki céljául. Az általános helyesléssel és tetszéssel fogadott titkári jelentés után Keresztesy Sándor pénztárnok terjesztette elő évi jelentését, mely szerint az egylet múlt évi bevétele 1704 frt 12 kr, kiadása 1397 16 kr volt. Az egylet vagyona most 1111 frt 50 kr. A pénztári jelentést helyeslőleg tudomásul vették. Következett az elnökség megválasztása, mely egyhangulag történt. Hegedűs Sándor kihirdette az eredményt, hogy elnökké Jenny Antal, alelnökké Keresztesy Sándor, titkárrá Zsingor Mihály pénztárnokká Maurer János, könyvárnoká Bély Mihály választott meg. Ezután öt percet felfüggesztetett a köz-

gyűlést, mely alatt küldöttség ment Jenny Antal ujonnan megválasztott elnökhöz, mely őt a közgyűlésre meghívta és elkísérte. Hegedűs Sándor pedig szívélyes búcsút vett a tagoktól, kiknek nagy része a kapuig elkísérte.

Időközben Jenny Antal új elnök megérkezvén, a közgyűlés élénk éljenzése közt elfoglalta az elnöki széket. Nagy Sándor üdvözlő beszéde után Jenny Antal elnök köszönetet mondott a megtisztelő bizalomért, kijelentette, hogy az egylet programját magáévá teszi és számítva a választmány hathatós támogatására, igyekezni fog az egylet megelégedését minden tekintetben megérdemelni. (Élénk éljenzés.)

Ezután kihirdette a választmányi tagokra beadott szavazatok eredményét. Megválasztottak a választmányba: fővárosiak: Bokelberg Ernő, Exner Győző, Grabovjeczky Leó, Kugler János, Létay Péter, Scholz Lajos, Szalka Manó, Szidanius Ferencz, vidékiek: Andor Tivadar (Pozsony), Gisser Gyula (Nyitra), Nagy Sándor (Arad), Rátka József (Nagyvárad), Szirtes Ignác (Páncsova), Hadik Richárd (Lőcse) rendes és Kampis Lajos, Maurer Rezső Leimeter Sebő, Kiss Elek, póttagok. Számvizsgálókká megválasztottak: Horcik Kálmán, Ehmann Ferencz és Klincsek József (Sz.-Fehérvár.)

Ezután Maurer Rezső tornatanító az evangélikus polgári és elemi iskolai leány növendékekkel tornagyakorlatokat mutatott be, miért a közgyűlés nevében Jenny Antal elnök elismerésének és köszönetének adott kifejezést. A tornázás végeztével Nagy Sándor, a tornatanítás hiányai és akadályai czimvel tartott nagyobb szabású értekezést. Kifejtette, hogy nálunk magok a szülők okai annak, hogy a gyermekek nem tornáznak eléggé mint például Nemet-és Angolországban. A míg a gyermek elemi iskolába és középiskolába jár, örökös négy fal között ül, ha távozik az iskolából, otthon zongorázni vagy franczia, angol nyelvet kell tanulnia. Tornára csak kevés szülő gondol. Mikor aztán az egyetemre kerül az ifjú

szabad idejét a kávéházban tölti és élvezi a „testedző” kártyajátékot. Értekező azt óhajtja, hogy ne legyen több tanórások a gyermekeknek, mint naponta délelőt és délután kettő-kettő; tartassék azonban mindennap tornaóra, mert csak így lehet a szellem mellett a testet is ápolni, fejleszteni. Másutt a tornát nemzeti kincsnek tartják, népszerűvé teszi azt minden nemzet; csak a mi társadalmunk nem akarja belátni a testi nevelés fontosságát. A torna-tanítás másik akadályja, hogy a rendszerint anyagi zavarral küzdő torna-tanító csekély jutalomban és nem fizetésben része-ül: nincs meg a kellő tekintélye sem; — egyes iskolai igazgatók egyszerűen „tornamesternek” hívják őket s az évi értesítőben az utolsó lapon, külön vannak megnevezve. Hátráltatja a tornatanítást a modern tornának, az úgy nevezett „athleticizmus”-nak terjesztése, mely csak tulhajtja az erőket és az a körülmény, hogy a tornatanítvány nem köteles, illetőleg nem számít. Végül kikel az ellen, hogy a vidéki iskolában nincsenek is tisztességes tornahelyiségek. A tetszéssel fogadott értekezést zajosan megéljezték.

A választmány indítványára elhatározták, hogy kérvényt fognak intézni a vallás-és közoktatásügyi miniszterhez az iránt hogy a „Nemzeti Tornaegylet” kebelében szervezett tornatanító-képző tanfolyamra való felvétel alapszabályában az „érettségi vizsgálat” feltételét eként modossítsa: „felvehető bármely férfi vagy nő, aki valamely felsőbb tanintézetben legalább egy évig sikerrel halgatta a neveléstudományi előadásokat; vagy pedig az ezekhez megkívánt előképzettséget igazolja; ez utóbbi esetben azonban csak akkor állítható ki az illető javára tornatanítói oklevél, ha neveléstudományi tanulmányait utólag igazolja.”

Ezután T a n o s Teréz torna-tanítónő felszólalt a miatt, hogy a közgyűlés előtt férfi torna-tanító mutatta be a leánytornázást, holott Budapesten nyolcz torna-tanítónő működik, kik közül nem egy vállalkozott volna erre. De a választmány mellözte a nőtagokat és midőn Bokelberg Ernőné a leány-tornázás, bemutatásától visszalépett, nem szólítottak fel több nőtanítót, hanem mindjárt férfi tanítót kértek föl. Sérelemnek tartja hogy a választmányban nő-tag nincs. A tornatanítónők — ugymond — ez idő szerint csak azt a jogot élvezik, hogy ők is fizethetik a tagsági díjat, a mi nagy megtiszteltetés ugyan, de nem elég. Kéri az együletet hogy jövőben ilyesmi ne történjék. Zsinger Mihály a választmány nevében kijelentette, hogy ők szívesen alkalmaznak nőket is, ha jelentkeznek. De a kérdéses esetben egy nő sem jelentkezett, azért kéretett fel Maurer Rezső a leánytornázás bemutatására. T a n o s Teréz erre azzal válaszolt hogy nem is jelentkezhetek a nők, mert Bokelbergné visszalépését nem is tudatták velük. Végre Jenny Antal felszólalása után e kérdés felett napirendre tértek. Miután Bokelberg Ernőnek egy személyes ügyét elintézték és a választmánynak egy rá nézve sérelmes jegyzőkönyvi megjegyzését megsemmisítették, a közgyűlés véget ért.

Tornaünnepély Temesvárott.

Az ujonan alakult temesvári tornaklub — országos ünnepélyét pünkösöd-vasárnapján Temesvár és vidékének élénk részvétele mellett tartott. A versenyen közreműködött a budapesti tornaegylet, az aradi kerékpár-egylet és több vidéki torna- és vivó-klub. Az ünnepély lefolyása a következő volt:

Az összes résztvevő tornászok a belvárosi klubhelyiségből számos zászló alatt és dobszóval vonultak ki a versenyterre. Ott állást foglalva, a 29-ik gyalogezred zenekarának hangversenyzése közt kezdetüket vették a szebbnél-szebb mutatóványok. Első sorban a főgymnázium V., VI. és VII. osztályainak növendékei mutatták be ügyességüket Müller Károly tornatanár vezetésével. A szabatosan bemutatott szabadgyakorlatok után, mint „a növendékek versenye” első programpontja a 80 méternyi pálya befutása volt. Elsőnek beérkezett Tangl Ferenc VII. oszt. tanuló (10.2 másodperc alatt), másodiknak Schneider Antal VI. oszt. és harmadiknak Kunits József V. oszt. tanuló. A távugrásban első győztes volt Faragó K. (4.75 m.), második Vuics F. (4.60 m.) V. oszt. tanuló A magasugrásban első győztes Spindler Sándor (1.35 m.), Tangl Ferenc (1.25 m.), második és Petrovics Gyula (1.20 m.) harmadik győztes. — Mind e győzők szép jutalomdíjakat kaptak.

Következett azután a különféle tornaegyletek versenye mely elé az óriási számban megjelent közönség élénk érdeklődéssel nézett. A verseny első pontja súlydobás volt (12 kilogramm súly golyóval). E versenyt a távugrással egyesítvén, első győztes Réthy Menotti (83½ ponttal), második győztes Fassberger József (72 egységponttal) lett. — A verseny-rudugrásban Fassberger József (2.5 méter) lett a győztes. A versenyfutásban ismét Fassberger József vitte el díjat, ki a 100 méter hosszú pályát 13 másodperc alatt futotta be. Másodiknak Réthy Menotti, harmadiknak Brooser Mór érkezett be.

Következett a verseny legérdekesebbje: a verseny-tornázás a nyujtón a temesvári hölgyek díjáért. A versenygyakorlat két előirt, nyolcz nappal előbb közölt és egy szabadon választott összetett gyakorlatból állott. Csak ketten jelentkeztek a versenyre: Brooser Mór (Temesvár) és Fassberger József (Budapest). A rendkívül érdekes mutatóványokból Brooser Mór 51 egységponttal győzte le Fassberger Józsefet, kinek csak 49 pontja volt. A feszült érdeklődéssel kísért gyakorlat közben előbbi remek előmutatóványaival, utóbbi pedig az elegáns könnyedséggel, melylyel mutatóványait végezte, tünt ki. — A közönség zajos éljenzessel és tapssal fogadta a versenyzők valóban gyönyörű mutatóványait.

Következett azután a magas korlát, bakugrás, nyujtóverseny stb. Itt különösen Fassberger József saltói keltettek föltűnést. Egyáltalában a budapesti tornaklub által Szafka Manó vezetésével bemutatott gyakorlatok tüntek ki különösen s legkivált dr. Otto reáliskolai tanár, Colleaux magy. államvasuti hivatalnok és Kollocsovsky Sándor klubtitkár korlátgyakorlatai.

A magyar-óvári torna- és vivóegylet versenye.

(1889. jun. 8. ikán.)

Jury: Simon Gyula főispán egyl. fővédnök mint elnök. tagok: Cselkó István egyl. elnök; Rohrer Ferencz tisztb. tag, Dr. Lötér Ágost örökös tag, Linhart György alapító tag, Kralik István egyl. alelnök, Györgyei Miklós egyl. titkár, a jury jegyzője.

I. G ö m b l ö v é s z e t:

1. Kralik István 8 drb a 10 közül) a döntő lövé-
  2. Fülöp Ferenc 8 „ a 10 „) sekben Kralik
  3. Hübner Rezső 8 „ a 10 „) lett a győztes,
- Résztvettek még: Br. Bormenissza Elemér, Bernrieder János, Kaisersdorfer Frigyes.

II. Czéllövészet:

1. Bernrieder János 4:1 átlag. 3. Br. Bornemissza Elemér
2. Fülöp Ferencz 2:3 átlag. 2:1 átlag.
4. Elter Gyula.

III. Akadályverseny: 1000 m. 9 akadályal.

1. Györfy Lajos 3 p. 27⁴/₅ mp. 3. Skalák Károly.
2. Kubinyi János,

IV. Manchette vivás:

1. Gaal Gáston. 2. Grvak Lajos.
- Résztvettek még: Berusz István, Vaszary Gyula.

V. Magasugrás ruddal:

1. Kralik István 2:60 m. Roth Sándor,
2. Berusz István 2:40 m. Braunauer István.

VI. Súlydobás távolba: 10 kgr. gömbbel.

1. Kary Zoltán 7 m. 20 cm. Braunauer István.
  2. Györfy Lajos 7 m. 02 cm. Etler Gyula.
  3. Vaszary Gyula 6 m. 54. Kubinyi János.
- Györfy már 2-dik díjat nyervén, ez Vaszarynak adatott ki.

VII. Kezdők bicycle versenye 1100 m.

1. Roth Sándor 2:55. 2. Kármán Dezső.

VIII. Távugrás:

1. Kralik István 5:20 3. Etler Gyula 4:55 m.
2. Vaszary Gyula 4:80 m. 4. Bernrieder János.

IX. Szertornászat:

1. Hegedűs Kálmán. 2. Szilárd Gyula.

X. Assautvivás:

1. Etler Gyula. 3. Berusz István.
2. Györgyei Miklós.

XI. Magasugrás:

1. Györfy Lajos 1:55. 3. Bern Izidor 1:45.
  2. Roth Sándor 1:48. Etler Gyula.
- Kármán Dezső.

XII. Gyorsfutás 91:3 m.

1. Berusz István 0:11⁴/₅ m. 3. Györfy Lajos
2. Elter Gyula 0:12 m. 4. Szilárd Gyula.

Elter mult évben nyervén 2-dik díjat az Györfynek adatott ki.

XIII. Súly melés:

1. Györfy Lajos. 3. Bernrieder.
2. Kary Zoltán.

XIV. Haladók bicycle versenye 1100 m.

1. Farkas Géza 2:25⁴/₅ 3. Kármán Dezső.
2. Roth Sándor. 4. Etler Gyula.

XV. Vigaszverseny:

1. Hübner Rezső. 3. Kamestorfer
2. Braunauer Skalák Károly.

Kármán Dezső.

Magyarovár 1889. június 17.

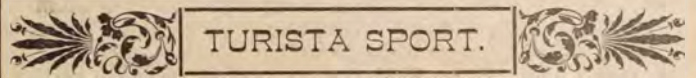
Györgyei Miklós.

titkár.

A makói tornász-majális — mint tudósítónk írja f. hó 13-án a legfényesebb eredménnyel ment végbe. Maga a hely, mely öt helybeli urhölgy közreműködésével valóságos tündér kertté alakítatott, a pazar lampiónos és villanyos világítás mellett oly impozans és elegáns látványt nyújtott, mely a jelenlevőket a legnagyobb bámulatra ragadta. De oly szép társaságot, — mely a helybeli uri közönségen kívül a szomszéd Szeged, Arad, H.-M.-Vásárhely, Kis-Zombor, Mezőhegyes és több hazai városok számos vendégeiből és a szomszédos sport-egyletek képviselőiből állott, — évek óta nem láttunk együtt Makón. E szép sikert remélni engedte már maga a kiváló rendezőség, mely ezuttal is semmi fáradságot nem ki-

mélt hogy a makói tornászok jó hírnevét továbbra is fentartsa és ez estét minden jelenlevőnek szép emlék tárgyává tehesse. A majális az aradi kitünően szervezet szintársulat helyben működő elsőrendű tagjainak jól sikerült hangversenye előzte meg. Krivinaai Lonovics József csánádvármegyei főispán és más számos megyebeli és vidéki notabilitásokon kívül a multság fényét emelték: Bakay Gyuláné, Bánfy Gyuláné Gizella és Ilona leányaival, özv. Barna Zsigmondné Boriska lányával, Breuer Gusztávné Ilona lányával, Breznainé Anna, lányával, Bartholomeidesz Jánosné Ida és M. lányával, Borzsenszki Ella, Draskóczi Edéné, özv. Eckhardt Vilmosné, Eckhardt Oszkárné, Füzesséry Margit Kolenda Arminné, Ilona leányával Kristóffy Józsefné, Kemény Mihályné, Kövessy Albertné. V. Margó Célia, Medy gyasszái Cvelin, Makry Endréné, özv. Öhlhorn Józsefné Mariska lányával, Török Bella, Réthy Károlyné, Róna-Aladárné, Rónay Cili, Rónay Dóra, Urbnyics Kálmánné Hervay Vilma nővérével, Dr. Vendel Jánosné és Viringer Károlyné urhölgyek. A talp alá valót Czutor Béla kitünő zenekara huzta hajnalhasadtig, amikor az egész társaság a legderültebb hangulatban szétszólt.

Tornaépület Székhely-Udvarhelyt. A székeljudvarhelyi m. kir. állami főreáliskola díszes téli tornacsarnoka a napokban már fedél alá kerül. A fővárosból a napokban rándult le Meixner Károly főmérnök, hogy felülvizsgálja az építkezést. A bizottságban voltak: dr. Török Albert alispán, dr. Solymosi Lajos h. igazgató, dr. Vajda Emil tanár, Draskóczy Jenő mérnök és Kelemen építész. A tornacsarnok berendezéséhez szükséges eszközök Bockelberg a nemz. tornacsarnok igazgatójának felügyelete alatt készülnek.

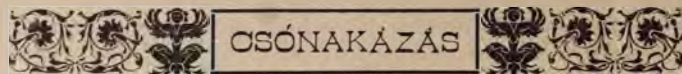
A »Budapesti hegyvidéki turista egylet. Mérő János kir. tanácsos erélyes vezetése alatt kitűzött szép céljai felé biztosan halad. Legutóbb tartott ig. válaszmányi gyűlésükön elhatározták, hogy a Széchenyi hegyről a legmeszebb fekvő völgyekbe színes utjelzőket alkalmaznak. Megalakították a hegyi térkép ké. zítési bizottságot.

Elhatározták továbbá hogy f. é. Jun. 15-én Jul. 6. 27. Aug 14. és 31-én turista táncestélyeket fognak az Eötvös villában rendezni és megállapították a fogaskerekű vas pálya előtti térzenének napjait.

A gyönyörű időjárás alatt mindennap újabb és újabb kirándulás rendeztetik és már legközelebb a derek egylet tagjai megfelelő practicus egyenruhában fognak a többi gyalogló halandóktól megkülömböztethetni.

A „Kárpát-egylet budapesti osztaga,” nagyon fölendült. Az osztagynak már 756 tagja van. Gróf Csáky Albin közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy a Pilis-hegységben a vallásalapítványi uradalom területén az uradalom költségén menedékház építtessék, a „Mexikó” nevű erdőri lakban pedig vendég-szobát rendeztet be sat. A dunagőzhajózási társaság olcsó menetjegyeket engedélyezett, ugyszintén a városi menetjegy-iroda, Szent-Endre pedig 50 frtot szavazott meg az egylet céljaira. A válaszmány elhatározta a budapest-vidéki turista-térkép s a jánoshegyi panorama kiadását, a jövő telre amateur-fényképészeti kiállítást rendez s gyűjtést indít a Magas Tátrában az öt-tónál építendő menedékházra. S a mi

fő, az egyesület minden vasárnap igen sikerült kirándulásokat rendez Budapest környékére. Az egyesület elnöke Főtövös Lőránt báró mellett az egyesület lelke Dr. Téry Ödön a kitünő Kárpát-mászó.

Magyar csónakázók győzelme Bécsben.

A „Bécsi 9-ik amateur Regatta.“

(Eredeti tudósítás.)

Bécs, Pünkösöd.

Szerencsés gondolat volt a bécsi „Regatta egylettől“, hogy idei nemzetközi nagy Regattáját Pünkösöd két ünnepére tűzte ki, mert óriási közönséget csalt ki a Franz Josefsfeld régi Duna ágába, és a verőfényes idő is teljesen biztosította a kedves sportünnepély sikerét.

Sajnálattal kell azonban konstatálnom, hogy a Regatta nemzetközi jellege egészen füstbe ment, mert a 14 verseny 50 nevezése között az Austria és Magyarország regatta egyletein kívül egyetlen külföldi sem szerepelt.

A localis jelegű Regattán magyar evezőseink az idén előkelő szerepet biztosítottak maguknak és ez által magyar evező sport hírnevet és immár általuk jól kiérdemelt dicsőségét újból megerősítették.

A jun, 9-iki Regattán mint 3-ik versenyszám a nagy bécsi vándordíj szerepelt, (kormányos nélküli négyes verseny) táv 2000 méter fordulás nélkül 2000 frtos tiszteletdíjjal, melyet a győztes csapatnak, 3 évi egymásutáni kiváltsággal kell megnyernie, 4 arany enlékéremmel az evezősök számára, 2-szeri védő volt a bécsi „Lia“ elite csapata, (szikár régi „jól bevezett“ csapat) — Neveztek és indultak a bécsi „Pirat“ csapat és a „Neptun“ négyese a két Perger testvér, Ádám Károly és Mészáros Ferenczel.

A startnál mind a 3-an egyvonalban haladtak, egy más erejét próbálgatva; a két bécsi csapat csakhamar belátta hogy a „Neptun“ nál nem lehet egykönnyen elbánni — jó 36-os strókokkal igyekeztek az élre jutni: váltakozó egykét méternyi különbséggel haladtak felebb és felebb: — a Neptun szívós csapata 1500 méterig teljes jó irányban és a két bécsi közé ékelve feljutott a pálya veszedelmes görbületére, hol hirtelen kétszer egymásután úgy elkormányozta magát, hogy ez alatt a „Lia“ és „Pirat“ 2—3 hajó hozhat nyerhettek; és ezzel a mieink győzelmi esélyei majdnem bizonytalanokká lettek; próbálták ugyan híres spurtölésüket, de már későn, mert a „Lia“ vén csapata a „James“-féle intenzív evező rántásokkal, mint első 7 p. 3 1/5 mp alatt biztosan felevezett jó második a „Pirat“ lett 7. nap alatt, — a Neptun 3-ik, 7., 10 nap alatt, de azért előkelő evező stílusban és friss conditióban.

Az első nap Regattáján volt még 2 négyes, 2 egyes, és egy 8 as verseny, ez utóbbi tetszett legjobban, könnyű volt kitalálni a Lia 8-asának győzelmét (6.48 alatt).

Mindezen versenynél 2000 méter volt a táv.

Pünkösöd második ünnepén a Bécsi löverseny miatt, már kisebb néző közönség előtt folytak le a versenyek, (az idén utalisateure nem működött).

Egyes verseny (Kampf um die Meisterschaft in Oesterreich, a bécsi „Regatta-egylet“ vándordíjával) Védő volt Hoffman a „Liatól“ de nem indult.

Neveztek:

1. R. Ottava, a Wiener Ruder Club „Union-tól.
2. ifj. Mettler Albert, a Pirát-tól.
3. Dr. Stettner László a „Neptun-tól.“
4. Obermayer a bécsi „Donaubor-tól.“
5. Mayer Gusztáv a prágai „Eis und Ruder Club-tól.“
6. Schwab Károly a brünni Ruder Vereintől és
7. Uiberwasser a bécsi vitorlázó és evező Clubtól

Hatan s tartottak egycsomóban (Ottova nem indult) vezettek Mettler, Mayer és Schwab, de már az 1500-ik méternél egyenletes 36-os evező csapásokkal közéjük vonult Stettner; Mettlert is lassan lehúzta (a bécs városi bajnok jelölt steiffistát) és erősen hittük, hogy elsőnek érkezik be, de a nálánál magasabb és hosszabb derekú Schwabbal már nem tudott megküzdeni, ki még Hoffmannak is sok gondot adhatott volna. Első lett Schwab Károly 7. 53 3/5 alatt, 2-ik Dr. Stettner Neptuntól 8. 2 1/5 alatt és 3-ik Mettler. Stettner pesti volt ellenfele Mayer velük szemben számba sem jöhetett. Stettner tavaly óta igen igen sokat haladott, evező kezelése és kormányzása feltétlen biztosok és spurtölésében igaz magyar hév és izomerő duzad.

Az I-ső osztályú négyes versenynél (kormányossal) a bécsi Regatta egyesület tiszteletdíjával neveztek és indultak: a „Pirat“, a „Lia“ és a „Neptun“ négyes csapatai. Ez a küzdelem volt a Regatta fénypontja. Bámult a sok vidéki osztrák egyesület, hogy kimerték állani a magyarok Bécs legerősebb csapataival, és mosolyogva várták a „Neptun“ hatalmas fiascóját. A „Neptun“ remek verseny csónakjában a fent nevezett amateur-gentlemaneken — kívül az erélyes Kleiner Gyula mint kormányos működött.

A startnál a bécsi csapatok rögtön tért akartak nyerni, de a magyarok minden strókot hasonlóval viszonzván kénytelenek voltak a bécsiek egyelőre a 36-ossal beérni; a pálya fordulójánál mind a 3-an mesterileg manővereztek, egyik sem kormányozta el magát — az 1500 méteren innen már felzúgott a két partról a „Hipp auf Pirát!“ „Hipp auf Lia!“ „Huzd meg Neptun!“ a parti galoppinek és trainerek rekedtre ordították magukat; egyszerre a „Neptun“ vagy fél hajó hosszal elmaradt, mert a „Pirat“ és utána momentán a „Lia“ is bevágta a spurtölésbe; — de Kleiner sem volt rest, 2—3 másod percze rá kegyetlen 40—41-esbe commandirozott és a magyarok ősi erejükkel lelkesedéstől hevülve és óriás éljen vihartól kísérve mind a két csapatot szerencsésen lehúzták és mint első 7. 10 alatt friss erőben érkeztek a célhoz, 2-ik lett a „Pirat“ 7.15 alatt. A „Neptun“ fényes és a bécsiek előtt váratlan diadalát még az is nagyobbítja, hogy az elért record a 2. napi Regatta összes kormányossal való négyes versenyei között a legjobb és hogy a „Pirat“ csapata az első napi négyes versenyekénél sokkal jobb erővel pótolta.

A fővárosi „Nemzeti“ csónak egyeslettől Szentgyörgyi Imre junior skyffista vett részt a 2-od napi egyes versenyben, de 4 startoló között csak utolsónak tudott beérkezni; igaz hogy már is szépen evez de izom játéka még puha és hiányzik belőle a győzni akaráshoz szükséges szittyta tűz, — mit a többszöri campagne bizonyára megad neki.

A „Neptun“ elite négyese nevezve volt még vidéki egyesület négyesversenyére, de a „Lia“ és „Pirat“ felett aratott remek győzelme után már nem akart a prágai „Sláviával“ apró csatározásba bocsájtkozni és hagyta azt „Walkoverben“ nyerni.

A második ünnep 8-as versenye felséges látványt nyújtott, a „Lia“ és „Pirát“ jól bevezett 8-as csapatai egész pályán mind egy vonalon küzdöttek és a Finischnél a Pirát csak egy „kis araszttal“ győzött; Hipp hipp Hurrák jutalmazták őket.

A két napi Regatta ünnepélyt a végleg elhagyott Canoe versenyek helyett 4 kis Yachtnak miniature vitorla versenye fejezte be. Gratulálunk ehhez a régi ujjításhoz. Azon a keskeny állóvízen 3000 métert kellett fordulatokkal belavírozniok. Győzött 18 p. alatt fi „Nirvava,“ (a bécsi Segel und Ruder Clubtól).

Regatta után a nagy Dunán horgonyzott „Vesta“ gőzös salonjában a „Lia“ bécsi csónakázó egyesület vendégszerető igazgatósága egy fényes banquetet — rendezett, melyen a magyarok részéről Slávik kapitány, a „Vesta“ rokonszenves parancsnoka, Dr. Stättner László, a bécsiek brünnek és a többi regattisták lelkes toasztokat hangoztattak, a barátság összetartás és az evezős sport országos fellendülésére.

Porzolt Gyula.

Csónak verseny Budapesten.

A „Nemzeti csónak egyesület vándor díja skyff verseny. Táv 3000 méter fordulás nélkül, az Ó-Budai jégtördelőtől a Margitsziget éjszaki csücskéig lefelé, 1889. Junius 3-án illetve Junius 4-én.

A díj védője Csik Imre — a mint már korábban közöltük — Mármarosra történt kinevezetése következtében — a magyar evezős sport nagy kárára a versenyzéstől előre láthatólag végleg visszavonult; így indultak Dr. Stättner László, a »Neptuntól« Szentgyörgyi Imre, a »Nemzetitől« és Mayer Gusztáv a prágai Regatta egylettől.

A »Hunnia« csónak egylettől pálya bírálói szerepelt Lisznyi Damó Tihámér, versenybíróul Dusoczky Károly időmérőül Krieger György és indítóul Kitiácsán Zsigmond. Az indító csónakok lehorgonyzása nem sikerülvén a vetélkedés repülő starttal történt. Vezetett vagy 100 méterig Stettner, de a rövid vonalra rendkívül gyors evezős Mayer csakhamar túl szárnyalá és 2000 méterig állandóan vezetett; itt már gyengébb izmai kissé engedtek és Stettner lassan beérhette. Szentgyörgyi velők a közép-erős éjszaki nyugati szél és meglehetősen hullámverés miatt nem mérközhetvén, már az újpesti kikötő torkolata felett a versenyt feladta. — A Margitsziget éjszaki csücske felett vagy 300 méterre a két ellenfél között egy sajnálatos evezőlapát — collisió történt, de azért mindketten tovább húztak és Stettner vagy 2 hajó hosszal 9 p. 45 mp alatt mint első beérkezett, Mayer 9 p. 47 mp alatt 2-ik lett s ez utóbbi rögtön protestet jelentett.

A Jury a két fél kihallgatása után a versenyt azonnal semmisnek jelentette ki és vasárnap esti hét órára új versenyt tűzött ki.

A Jury ítéletét nem indokolta, saját egyéni nézetem szerint azonban a megsemmisítésnél egyebet nem is igen tehetett és ezzel nagyon helyesen járt el, mert ha a Collisiót sem a pálya sem a verseny bírálói nem láthatták a tiszta tényállás felderítése nélkül, a disqualificatio kérdésében elfogulatlan verdictet kimondaniok nem is igen lehetett volna. (Hogy Collisió Szentgyörgyi vízében történt, — miután ez a versenyt rég feladta — ezen idegen vízre több sportman részéről történt hivatkozás nem acceptabilis, mert ez a verseny feladás után közvetlenül már mindkét küzdő félnek szabad rendelkezésére állhatott.)

Denique a verseny másnap Jun. 4-én megtörtént és dr. Stettner játszva győzött, azonban a kedvezőtlen víz miatt rosszabb record éretelt el.

1-ső Stettner 10. 52 2-ik Mayer 11. 13. 3-dik Szent-Györgyi 11. 50 alatt.

A repülő startnál Szent-györgyi 40-es strókkal rövid ideig vezetett, de Stetter kitartó 36-os csapásaival elhagyta és a 32-sel végig játszva vezetett a prágai 36 sal elmaradt, kedvéért Stetter kétszer megis állott és sapkájával intett, hogy siessen már. Látszott hogy nem recordra csak a német egyszerű leverésére pályázott.

A vándor serleg Stettnernek a sziget esti »külön« vacsoráinál szép csendbenadatott át, mely acutnál sok illetékes tényező sajnósan hiányzott.

Vitorla-versenyek a Balatonon.

A Stefánia Yacht-egyesület által Balatonfüreden július 8-tól szept. 3-ig rendezendő vitorla-versenyek programja.

Propositiók, A versenybizottság határozza meg valamennyi versenyre nézve a hajó vizvonalaéhoz, illetve a befutandó pálya hosszához mért időtérítményt, az indulás irányát és módját, valamint minden egyes verseny kezdetét.

Május 15-től szeptember 15-ig kihívható I. Commodore-díj. Minden hajószámára, az első versenynél tét 12 forint, táv. 15 kilométer háromszögben háromszor megkerülve összesen 45 kilométer. A nyerő a díj ideiglenes birtokába jut, és csak akkor megy át tulajdonába, ha azt háromszor egymásután ugyanazon hajóval megnyerte. A nyerőt kihívhatja minden hajótulajdonos Clubtag a ki köteles a verseny-idegy alatt mindenkor tartózkodási helyét és címét a gondnoknál bejelenteni, a történt kihívásnak annak vételétől számítva három nap alatt az eredeti pályán és távolságon megfelelni. Ha a nyerő fentebbi kötelezettségeinek meg nem felel vagy akadályoztatása esetén hajójára más Clubtagot — ki a vezetést elvállalja — nem nevez, a díj a Club birtokába megy vissza. Ha a kihívó veszít, 25 frtot az egyleti pénztárba fizet, 25 frtot ellenfelének, ha nyer a díj őrzője lesz. Minden kihívás az 50 forint banatpénz letéte mellett, az egyleti gondnoknak bejelentendő. Kihívások csak a vitorlázó idegy alatt május 15 szeptember 15-ig történhetnek. A díj jelenleg gr. Nádasdy Ferencz által »Hableány« hajójával védetik.

Július 8-án II. Egyleti díj. Minden hajó számára, tét 15 frt, táv. 15 kilométer. háromszögben háromszor megkerülve, összesen 45 kilométer.

Július 10-én. III. »Álmom« díj adja Gróf Andrassy Géza. Minden hajó számára, tét 15 frt, táv. 9 kilométer háromszögben 5-ször megkerülve összesen 45 kilométer.

Július 12-én. IV. Commodorné díj. Minden hajó számára tét 20 frt, táv. 15 kilométer. háromszögben kétszer megkerülve, összesen 30 kilométer.

Július 15-én. V. Gondnok-díj adja Szarvasy Sándor 20 láb vízszínhosszal. aluli hajók számára, tét 10 frt, táv. 9 kilométer. háromszögben kétszer megkerülve összesen 18 kilométer.

Július 18-án. VI. Hölgyek díja. Minden hajó számára, tét 20 frt, táv. 15 kilométer. háromszögben, háromszor megkerülve, összesen 45 kilométer.

Augusztus 25-én. VII. Egyleti díj. Handicap minden hajó számára tét 15 frt. táv. 15 kilom. háromszögben, háromszor megkerülve összesen 45 kilom.

Augusztus 27-én. VIII. Hölgyek díja. Minden hajó számára, táv. 15 kilom. háromszögben kétszer megkerülve összesen 30 kilométer,

Augusztus 30-án. IX. Tihanyi díj adja a fürdő-igazgatóság. Minden hajó számára tét 15 frt. táv. 9 kilom. háromszögben négyszer megkerülve összesen 36 kilom.

Szeptember 2-án. X. Vándor-díj. 1200 frt értékben, minden hajó számára tét 25 frt. táv. 50 kilom. Indulás Füredről, a tihanyi, síófoki és kenesei uszányokat megkerülve a célponti zászlók közt haladva és a kitűzött 15 kilom. háromszögöt megkerülve az induló ponthoz vissza. Évenként egy verseny, nyertes ki három egymásután, következő versenyen győz. Díj nyertes örözetére bizatik mindaddig, míg a végleges győzelem el nem dől. A jelenlen gr. Nádasdy Ferencz által «Miczi» hajójával védetik.

Szeptember 3-án XI. Vigaszverseny. Tiszteletdíj a tétek erejéig. Az 1889-ben díjat nem nyert hajók számára, tét 20 frt. táv. 15 kilom. háromszögben 2-szer megkerülve, összesen 30 kilométer. Verseny csak ha legalább két hajó indul.

A nevezés a tét bármikor, de legkésőbb az illető versenyt megelőző nap déli 12 órájáig az egyleti gondnok urnál jelentendő be, illetve fizetendő le. Minden verseny kezdetét egy órával előbb 3 mozsárlövés jelzi. A vitorla-versenyeknél a Stefánia Yacht-Egylet verseny-szabálya irányadók. A pihenő-napokon esetleg evező-, uszó- és tréfás-versenyek tartatnak.

Csonakázó belügyminiszter. A sportvilágnak nagy öröme van mostanában. A Tisza Kálmán reconstituált cabinetjébe egymásután lépnek be a sportsmanok. Előbb Wekerle Sándor és Szilágyi Dezső a kitűnő vívók lettek miniszterekké, most pedig a „Hunnia” csonakázó egylet elnökét Teleky Géza grófort nevezte ki ő felsége belügyminiszterre. Már most aztán senki sem mondhatja, hogy az új kormány nem — erős.

Új csonakázó egylet alakult, még pedig Debreczenben. Az alakuló ülés f. hó 6-ikára volt hirdetve. Közelebbi részleteket az egyletről eddig nem hallottunk.

Csonakázók banketje. A margitszigeti felső vendéglő nagytermében győzelmi ünnepet tartott e hó 18-án a budapesti »Neptun« hajós-egylet, öröme ama kettős sikernek, melyet az idei juniusi nagy versenyeken kivivott. A regatta egyletek zászlóival diszitett terem már kora délután látogatott volt, mert ott voltak kiállítva mindamaz értékes és diszes nyereménytárgyak, melyeket a Neptun-egylet az utóbbi évek alatt nyolc ízbeni győzelmével szerzett. A legujabb díjak: a budapesti juniusi verseny ezüst serlege és a bécsi nemzetközi nagyversenyen nyert igen diszes, aranyfedelű üvegbillikom. A nagyszámú megjelent tagok a győzelem és akadémikus együttlét hatása alatt a legjobb hangulatban ülték meg az áldomást, mely alatt nem egy lelkes felköszöntő hangzott el. Az első üdvözlés az érdemes elnököt: Hieronymi Károly orsz. képviselőt és osztrák-magyar államvasuti vezérigazgatót illette, ki viszont az idej győztesekre emelte poharát. A győzők nevében dr. Stettner László (az egyesülés díj nyertes) mondott köszönetet, Mészáros Ferenc

és dr. Perger Ferenc pedig az ő érdemüket áthárították kedves trainerjökre: a fáradhatlan ifj. dr. Várady Gábor ügyészre, kinek a tagok nevében emlékül egy diszes művü perc-mutató órát, a training szükséges segéd-eszközét nyújtottak át. Futó Ferenc humoros felköszöntőben a hölgyeket éltette, dr. Hauser Adorján pedig az új tagokat és az új trofeumok hazahozóit.

A „Hunnia” csonakázó egylet tiz tagja a közelmúlt napokban Tatára rándult s az ottani, 600 hold nagyságú tavat körülvezette. Először jelenvén meg regatta-csonak a tatai tavon, a vörös-kék zászló kibontása élénk hip-hip hurrá-vel lett üdvözölve. — Másnap aztán Almásról (Komáromon innen az első állomás) a vállalkozó szellemű evezősök két négyessel haza indultak s viharszerű déli széllel küzdve, 10 óra alatt tették meg a körülbelül 110 kilométernyi utat. Visegrádon, kellemes meglepetésül az egyesület több tagja jött a kirándulók elé; közös ebéd után együtt folytatták utjokat s lesülve bár mint a rézbőrűek de azért teljes erőben értek a vámház alatti csonakdába.

ATHLETIKA.

Távgyaloglás. Tér szükében csak most regisztrálok egy respectabilis távgyakorlást melyet közszeretettben álló főpolgármesterünk fia Ráth Aladár tett Székesfehérvártól Budapestig. Ráth Dr. Theisz Imre barátjával abban fogadott hogy a fentebbi távot 12 óra alatt tisztán futás nélkül begyalogolja. Senkisem hitt a gyengének látszó athléta erejében. Elindult Sz.-Fehérvárról reggel 7 órakor és a budai vámsorompóhoz friss conditióban beérkezett 6 óra 5 perczkor este. Record 11 ó. 5 percz. (Porzolt és Bendik mint „begyalogolt” athléta a füredi nagy gyaloglásuk alatt 10 óra alatt értek be.) Gratulálunk az új erőnek.

Athletikai club a székely földön. Sepsi-Szent-Györgyön mozgalom indult meg egy atletikai club alakítása érdekében. Az ottani lapban közelebb buzdító cikkek jelent meg ez irányban.

A kolozsvári atletikai klub egy ismert tagjától felszólítást vettünk, mely azt állítja, hogy a club tavaszi viadalán a bajnoki versenyben szabályellenes dolog történt s ennek oka az, hogy a verseny igazlító nélkül tartatott meg. A díj nyertes állítólag akadályozta ellenfelét a futásban s egy akadályt nem ugrott át, a miért disqualificálandó lett volna. E felszólításra megjegyezzük, hogy a kolozsvári atletikai club versenyei rendszeren a legmintaszerűbb pontossággal tartatnak s így meg vagyunk róla győződve, hogy a club részéről a hivatalos czáfolat, mely minden irányban megnyugtató lesz, már legközelebbi számunkban meg fog jelenni.

Vivómester és tornamester. A múlt évben Strakay Norbert budapesti vivómester és Nagy Sándor aradi tornamester között az aradi lapokban meglehetősen vaskos polemia fejlődött ki, mely tisztán személyi jellegű lévén mi csak pár szóval emlékeztünk meg róla kiemelve, hogy az egész toharcz mindkét tanárhoz méltatlan. Lapunk máj. 20-iki számában Porzolt Gyula Strakairól írván az egész ügyre csak a következő megjegyzést tette,

„A múlt évben Aradon tartott egy látogatott nyári vivó kurzust, mely alkalommal közte és az aradi tornaegylet derék művezetője, Nagy Sándor között egy hoszadalmas, hirlapi tollpárbaj folyt le, és csak azt kellett sajnálnunk, hogy vivómódszerük és iskolájukat a karddal

is össze nem hasonlították, mi tudtommal nem Sztraka in mulott."

Ez utóbbi négy szóra most Nagy Sándor azt a rectificatiót közli velünk s nem személyes polemia hanem ténybeli helyreigazítás lévén szívesen közöljük — hogy a mérközés elmaradása nem rajta múlott, mert tavaly az aradi „Alföld“ czimű lapban kijelentette, hogy megmérkőzik Strakával, ha előbb az megmérkőzik Benedek Gyula szabadkai vívómesterrel, ki a fővárosi vívómestereket már korábban mérközésre hívta s újból kijelenti Nagy Sándor, ha Strakay kiáll Benedekkel és öt legyőzi, akkor Nagy Sándor rendelkezésére áll ugy kardal mint vívótörrel." — N. S. ur hozánk küldött nyilatkozatának egyéb pontjait nem közölhetjük, miután tisztán személyi élük s a „Herkules“-ben hat évi fennállás alatt se Nagy Sándor ellen, se Strakay Norbert ellen sem senki ellen személyeskedő közlemény soha meg nem jelent és nem is fog megjelenni. Mi mint semleges forum egyszerűen kijelentjük, hogy a mérközé-elmaradása egyikükön sem mulott s ezzel kérjük az illető tanár urakat, hogy ezt az ügyet kölcsönösen befejezetnek tekintsék s versenyezzenek egymással a sikeres testgyakorlati oktatásban, a mely téren egyik se veheti el a másiktól érdemét s mi mindakettőt kész örömmel elismerjük.

A „Sport kedvelők köré“-nek országuti versenyei a budapest-gödölői országuton 1889. máj. 30 án.

A verseny szépen sikerült, bár az ut sáros és süpedékes volt. Versenybizottság: Biró: Balogh Rezső, a „M. A. C.“ tagja. Versenytitkár: Horvitz Géza. Indító: Ifj. Kortsák Antal. Időmérő Heyek Imre.

I. Megnyitó verseny. 1000 m. Elsőnek ezüst, másodiknak bronz érem. Elsőnek ezüstérem csak akkor, ha a távot 3 percz 20 mp. czen belül teszi meg, ellenkezőleg bronz érem. 1.) Réty Pál 3 percz 22 mp. alatt. Bronz érem 2.) Grünvald M. 3 percz 40 mp. Bronz érem.

II. Távgyaloglás. Táv 15 000 m. (15 km.) Tiszta járás. Elsőnek ezüst, — ha a távot 2 órán belül teszi meg, ellenkezőleg bronz érem — másodiknak bronz érem. 1.) Szarvasy György 1 óra 39 percz alatt. (1 klm. 6 percz 32 mp. alatt.)

III. Tavverseny. Táv. 15.000 méter (15 klm.) Futás, járás is megengedve. A díjak: érmek és tiszteletdíj. Hárman indultak. Kollár Nándor kiállott a versenyből 2500 méternél, Rosenthal H. kiált a 11 kilométernél. Első lett Müller D. 1 óra 8 percz 44 mp. alatt.

A sportkedvelők köre jun. 23-án az ügöző versenyterén versenyeket rendez.

A magyaróvári torna és vívó-egylet igen sikerült viadalt rendezett f. hó 8-án. Az egyletnek csak 60 rendezes tagja van s mégis 15 pontból álló érdekes viadalt tudott rendezni; ez különös diszertet érdemel s a fentebb közölt hivatalos tudósításra külön is felhívjuk olvasóink figyelmét.

A „Budapesti kerékpár-egyesület“ nyilvános viadala

egybekötve a „Magyar Országos Kerékpár-Szövetség“ alakuló ünnepélyével.

Ünnepi sorrend: Junius 28-án pénteken: A vendégek ünnepélyes fogadtatása az „István

főherczeg“ szállóban. Este 9 óraker ugyanott ismerkedési estély és közös vacsora. Junius 29-én szombaton, Péter és Pál napja: Reggel 8 óraker találkozás a vígadótéren, reggelizés az ott lévő kioszkban s indulás csoportokban a város megtekintésére. 9 óraker szövetségi nagy gyűlés az „István főherczeg“ szálló disztermében. 11 óraker ünnepi körmenet kerékpáron. Fölállás az akadémiánál, menet a Marokkó-utcán át az Andrassy uton végig az állatkerti nagy vendéglőbe. Itt a társas ebéd s 2 óraker d. u. indulás a versenyterre. 3 óraker a versenyek kezdete. (Első versenynap.) Este 9 óraker bankett az állatkerti vendéglőben. Junius 30-án vasárnap: Reggel találkozás az „István főherczeg“ szállóban. 9 óraker folytatólagos gyűlés. 1/2 11 óraker d. e. felmenet gőzsiklón a várba, a királyi palota megtekintése 1/2 1 óraker ebéd az „István főherczeg“ szállóban. 1/2 2 óraker kivonulás a versenypályára. 2 óraker a versenyek kezdete. (Második versenynap.) Esté ünnepi bankett es táncmulatság. (Idő és hely később lesz meghatározva.) Julius 1-én hétfőn: 10 óraker d. e. esetleges harmadik szövetségi gyűlés. Délután 3 óraker indulás lóvonaton és fogaskerekű vasuton a svábhegyre, onnan séta a zugligetbe, bucsu estély a „Fácán“-vendéglőben este visszajövet lóvonatu vasuton. Julius 2-án kedden: A még itt maradt vendégekkel kerékpáron kirándulás Gödölőre, (28 km.) a királyi kastély és kert megtekintésére este visszajöve Budapestre.

Verseny - Sorrend: Első versenynap 1888. junius 29-én szombaton. Kezdeté délután 3 óraker 7 verseny.

Ünnepélyes felvonulása az összes jelenlevő kerékpárosoknak.

1. **Megnyitó-verseny** 2000 méter. Magas gépeken. Nyitva olyan magyarországi kerékpárosoknak, a kik nyilvános kerékpár-versenyen első díjat még nem nyertek. Versenygépek kizárva. Győztesnek ezüst-, másodiknak bronz-érem. Tét 2 frt, bánat 5 frt.

2. **Kísérlet-verseny.** 1000 méter. Magas gépeken. Nyitva a budapestieket kivéve, csakis magyarországi kerékpárosoknak. Versenygépek kizárva. Győztesnek ezüst-, másodiknak bronz-érem. Tét 2 frt, bánat 5 frt.

3. **Vendégek versenye** magas gépen 10.000 m. Nyitva csak magyar határon túli vendégeknek. Győztesnek ezüst-érem és tiszteletdíj; másodiknak ezüst-, harmadiknak bronz-érem. Tét 3 frt, bánat 5 frt.

4. **Vendégek versenye** biztonsági gépen 3000 m. Nyitva csak magyar határon túli vendégeknek. Győztesnek ezüst-érem és tiszteletdíj; másodiknak ezüst-, harmadiknak bronz-érem. Tét 3 frt, bánat 5 frt.

5. **Nagy-verseny** 5000 m. Magas gépeken. Nyitva csak magyarországi kerékpárosoknak. Versenygépek kizárva. Győztesnek ezüst-érem és tiszteletdíj; másodiknak ezüst-, harmadiknak bronz-érem. Tét 3 frt, bánat 5 frt.

6. **Kétüléses biztonsági gépek versenye** 2000 m. Nyílt verseny. Versenygépek kizárva. Győztes párnak ezüst érmek; második párnak bronzérmek, Tét 2 frt egy gépről, bánat 5 frt.

7. **Előleg-verseny.** (Handicap) 3000 m. Magas gépeken. Nyílt verseny. Győztesnek ezüst-érem és tiszteletdíj; másodiknak ezüst-, harmadiknak bronz-érem, Tét 3 frt, bánat 5 frt.

Második versenynap 1889. junius 30-án vasárnap. Kezdeté d. u. 2 óraker, 5 verseny.

1. Táv-verseny 50.000 méter. Mindennemű gépeknek nyitva, Nyílt verseny. Győztesnek nagy arany-érem; másodiknak nagy ezüst-érem; harmadiknak kis ezüst érem; negyediknek bronz-érem. Tét 3 frt, bánat 5 frt.

2. Kísérlet-verseny biztonsági kerékpáron 2000 m. Verseny-gépek kizárva. Nyitva olyan magyarországi kerékpárosoknak a kik nyilvános biztonsági kerékpár-versenyben első díjat még nem nyertek Győztesnek ezüst-, másodiknak bronz-érem. Tét 2 frt, bánat 5 frt.

3. Eszterházy-verseny. Magas gépeken 1000 m. Nyitva magyarországi kerékpárosoknak Győztesnek Eszterházy Miklós gróf értékes tisztelet díja, mely azonban csak akkor adatik ki, ha a verseny 1 perc 42 mpercen belül lesz megnyerve. Tét 3 frt, bánat 5 frt.

4. Hölgyek díja. Verseny magas gépeken. 2000 m. Nyitva csak hazai kerékpárosoknak. Győztesnek és másodiknak a hölgyek díjai. Tét 3 frt, bánat 5 frt.

5. Akadály-verseny. Magas gépeken 2000 m Minden akadály előtt le kell szállani s a gépet át kell emelni. Nyitva csak magyarországi kerékpárosoknak Győztesnek ezüst-, másodiknak bronz-érem. Tét 2 frt, bánat 5 frt.

A nevezések ajánlott levélben küldendők vagy átadandók f. évi június 24-ig, délig a B. K. E. elnökének: Kárpáti Béla urnak, Budapest IX., Mátyás-utca 10. sz., I. emelet. Azután már csak személyesen vagy megbízott által adhatók át június 24-én, hétfőn este 7—9 óra közt az „István főherceg“ szállóban levő kerékpár-verseny irodában (I. emelet, 48. szám). 9 óra után nevezések már el nem fogadhatók s a nevezési borítékok fel lesznek bontva.

Kárpáti Béla.
elnök,

Kovács István,
alelnök.

Velocipéd kirándulás. A kolozsvári atletikai club biciclystái szép utat tettek meg a pünköshti ünnepek alkalmával, Istvánfi Gyula dr. köri elnök vezetése alatt. Vasárnap reggel 1/26-kor indultak el, 9-kor voltak Tordán. Innen 10-kor Nagyenyedre értek, hol hatalmas zápor akasztotta meg vasparipáikat a továbbmenetelben este 6-ig. Ekkor tovább vonultak s 1/210-kor Tövisen áthaladva, Gyulaféhérvárt voltak. Hétfőn délelőtt Piski felé indultak, 11-kor voltak Szászvároson, honnan 1/23-kor elindulva este 1/210-kor Vajdahunyadra értek. Kedden megsejlelték a Hunyadiak várat, a vasgyárat s d. u. 5-kor indulva, 1/211-kor Alvinczre értek, honnan vasúton jöttek Apahidáig. A három napi kirándulás alatt összesen 265 klmeter utat tettek meg velocipéden.

A kolozsvári atletikai club biczykle körének tagjai napról-napra szaporodnak s ez a sport hatalmasan fejlődik a clubban. A club művezetője Albert Károly szorgalmasan oktatja a tagokat, kik már az amateur-fényképezést is üzik. Közelebb kirándultak Számosfalva és Kolozsmonostorra s a kirándulásban, a kétüléses Rover tandem gépen részt vett a club nő kerékpározója is.

A „fertői csónakázó társaság“

igen jutányos árért eladja egy jó karban lévő, Leux által készített

belvillás négyesevezőjü csónakját

Sopron, 1889. áprilho.

A művezető helyett

Kiss Ödön ügyvéd.

Fényképészeti készülékeket hölgyek, touristák, festő-mű- vészek stb. számára kettős tábori látcsöveket

börtokban, nyakba akasztható szíjjal 7.—, 8.—, 10.—, frtig finomabb kiállítással 12.—, 15.—, 25.— frtig, a tirage rapide 15.— 30.— frt, aluminiumból igen finom kiállítva 40.—, 100 frtig. Szemüvegek és orrcsipetők a legújabb és elismert legjobb alakokban, kitűnő üvegekkel. Iorgnettek á la Pompadour, teknősbékacon thól. kipróbált lázhőmérők, szobalablak- és fürdő-hőmérők (0 kr.-tól 5 frtig Aneroid légsúlymérők 5 frttől 30 frtig, rajzeszközöket mindennemű összeállításban ajánlanak

Calderoni és társa Budapest, vaczi-utca 30.

Képes árjegyzékek kívánatru bérmentve küldetnek,

„THE GRESHAM“ 5—6

életbiztosító-társaság Londonban.

Magyarországi fiók: Budapest, Fer. József-tér 5. a társaság házában.	Ausztriai fiók: Bécs, Gisellastrasse 1. sz. a társaság házában.
--	---

A társaság vagyona	frk 102,846,222.47
Évi bevétel biztosítások és kamatból 1888. július 30-án	> 19,161,298.73
Kifizetések biztosítási és járadéki szer- ződéses s visszavásárlások stb. után a társaság fennállása óta (1848) több mint	> 205,158,040.—
A legutóbbi tizenkét hónapos üzleti idő alatt a társaságnál	> 50,971,150.—
értékig nyújtattak be ajánlatok, miáltal a társulat fennállása óta be- nyújtott ajánlatok összértéke ...	> 1,561,757.680.—

értékre megy. — Tervezetekés minden közelebbi felvilágosítások az osztrák-magyar birodalom minden nagyobb városában az ügynök urak és a magyar és osztrák fiókok által adatnak.